

תקות מנחם

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ה"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם ע"פ – ב"קו" – שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי' ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ הימורה שיעור' לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר אהבה – ב'

מחזור ל"ד (גימטריא "גא"ל ישראל") || שנה ל"א – ר"ת "לכתחילה אריבער"!
בעז"ה יום ג' פרשת וארא כ"ב טבת ה'תשע"ה || הי' תהי' שנת המשיח עלינו

סיום הלכות יציאת והתחלת הלכות ברכות

שהארבע כנפות שבציצית הם כנגד ארבע לשונות של גאולה הכתובות בפרשת וארא.

[וצריך לבאר ע"פ פשוטם של כתובים, שהרי גם "והבאתי אתכם אל הארץ וגו'" בא בהמשך ללשונות והוצאתי והצלתי וגו', ולמה אינו נחשב כלשון חמישית של גאולה?! (וי"א ש"והבאתי אתכם אל הארץ" מוסב על הכניסה לארץ לעתיד לבוא, ולכן לא נחשב ללשון חמישית, ובליל הסדר ג"כ שותים רק ארבע כוסות, שהכוס החמישית היא "כוסו של אליהו" וקשור עם לעתיד לבוא; אבל בפשטות "פשוטו של מקרא" – והבאתי אתכם אל הארץ מוסב על ההמשך של יציאת מצרים, ולמה אומרים רק ד' לשונות של גאולה?!) ואולי ההסבר, שהביאה לארץ איננה יציאת מצרים, אלא רק באה אחרי יציאת מצרים שמכניסם לארץ, ולכן אומרים ד' לשונות של גאולה.

ואפשר גם לומר שהלשון החמישית והבאתי אתכם אל הארץ קשורה ג"כ לציצית: מה שנוהגים שבזמן שאומרים בברכה שלפני קריאת שמע "והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ" נוהגים לאסוף ולקחת ביחד את כל 4 כנפות הציצית לסמן ונתינת כח להבאת ה' אותנו כל היהודים מכל ארבע כנפות הארץ והעולם אל ארץ ישראל בגאולה השלימה מי"ד ממ"ש נאו!]

פרשת יציאת – הזכרת יציאת מצרים

ב. ושם בפרשת יציאת מוסיף רש"י עוד ריבוי פרטים בציצית הדומים ומקבילים ומוזכרים את יצירת מצרים, עה"פ בסיום פרשת יציאת שהוא הסיום של פרשת שלח: "אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים וגו'", אומר רש"י וז"ל: "אשר הוצאתי אתכם – על מנת כן פדיתי אתכם שתקבלו עליכם גזרותי", ואח"כ אומר: "דבר אחר, למה נאמר יציאת מצרים, אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לשאינה של בכור, אני הוא עתיד להבחין ולהפירע מן התולה קלא אילן בבגדו ואומר תכלת הוא". ואח"כ מביא "מיסודו של רבי משה הדרשן העתקתי" פרטים נוספים המקבילים ומקשרים בין מצות יציאת ליציאת מצרים: "על כנפי בגדיהם – כנגד⁴ ואשא אתכם על כנפי נשרים", שנאמר

ד' כנפות – ד' לשונות של גאולה

א. הקשר של הלכות יציאת לפרשת וארא הוא בולט וברור ומפורש:

בסיום פרשת יציאת שבפרשת שלח נאמר¹: "אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים וגו'" (שלבן אומרים פרשת יציאת בקריאת שמע – לקיים מצות זכירת יציאת מצרים). ז.א. שפרשת ומצות יציאת קשורה ומוזכרה את יציאת מצרים, וכפי שרש"י שם מאריך בפרטי הדברים, וכדלקמן. והרי פרשת וארא כולה היא הכנה ליציאת מצרים, שבה מדובר על רוב המכות שהיו ההכנה ליציאת מצרים (7 מכות – וי"א שמרמוז באותיות הראשונות של שם הפרשה וארא, ובפרשת בא גימטריא ג' – רמז לשלשת המכות האחרונות, והמכה האחרונה – מכת בכורות היא המכה העיקרית, ולכן מרומזת באות א', וכמו שאומר רש"י בפרשת שמות עה"פ בדברי משה אל פרעה: "כה אמר ה' בני בכורי ישראל: ותמאן לשלחו, הנה אנכי הורג את בנך בכורך", ואומר ע"ז רש"י שלמרות שזו היתה המכה האחרונה, בה התרהו תחילה מפני שהיא הכי קשה, ולכן נרמזת באות א' של בא שהיא האות הראשונה והראשית לכל האותיות). ותחילת רוב המכות כתובות בפרשת וארא.

אבל יש גם קשר ישיר ומפורש להלכות יציאת עם תחילת פרשת וארא: בסיום פרשת יציאת כותב רש"י על הקשר שכתוב בפסוק הארון בין יציאת ליציאת מצרים, ראשית בפשטות, ואח"כ מביא את הרמזים מדרשו ויסודו של משה הדרשן, כדלקמן. ורמז עיקרי הוא בתחילת פרשת וארא, וז"ל רש"י: "ומיסודו של משה הדרשן העתקתי: ... על ארבע כנפות (שזהו פסוק מפרשת כי תצא: "גדילים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך וגו'") ולא בעלת שלש ולא בעלת חמש, כנגד 4 לשונות של גאולה, שנאמר במצרים³: והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי". ובזה רואים שהקשר של פרשת וארא לענין הציצית הוא נפלא! כי הרי 4 לשונות של גאולה אלו כתובים בתחילת פרשת וארא. ז.א. שמלבד הקשר הכללי של יציאת ליציאת מצרים, שזהו הפסוק האחרון בפרשת יציאת (כפי שנראה לקמן בפרטים שמביא רש"י) יש קשר מיוחד לפרשת וארא –

¹ שלח טו, מא.

² תצא כב, יב.

³ וארא ו, ח.

⁴ יתרו יט, ד.

וגמר יציאת מצרים. אם כן מערב פסח בין הערביים זמן שחיטת והקרבת קרבן פסח התחלת יציאת מצרים ועד היום ושלמות קריעת ים סוף באור הבוקר של שביעי של פסח שראו את המצרים מתים היו **שמונה ימים**, שזהו הטעם ל**שמונה** חוטי הציצית.

וזה מחזק את הקשר של מצות ציצית ליציאת מצרים והמכות, שעל כך קוראים בפרשיות אלו.

והטעם שהתכלת הוא כנגד צבע הרקיע בזמן שחיטת והקרבת הפסח וזריקת הדמים בערב פסח בין הערביים, שאז הרקיע נהי' כהה ומתחיל להשחיר, ונשאל לעיל מה נוגע לנו צבע הרקיע?! ועונה הרבי שבוה אומר רש"י שכאן הרקיע מורה שמאז הקרבת הפסח התחיל ברקיע למעלה הגזירה והשורש לענין יציאת מצרים, שברוחניות ההשפעה מלמעלה התחיל ענין זה מערב פסח בין הערביים שהקריבו את הפסח.

אבל נשאלת עוד השאלה איפה מוצאים באיזה ענין ומצוה שמרמוז על ענין איך הוא נגזר מלמעלה ברקיע?

ולכן – אומר הרבי – מביא רש"י בדיבור המתחיל גם את המילה **"פתיל"** למרות שמבאר רק את המילה **"תכלת"**, כי בא לרמז שכמו הפתיל תכלת הוא תלוי בכנף למעלה ויורד הפתיל והחוטים למטה, ועד"ז המכת בכורות ויציאת מצרים התחילה ונגזרה מלמעלה **ברקיע** מערב פסח בזמן שחיטת והקרבת הפסח, ובפועל ירדה ונתגלתה למטה בחצות הלילה ולמחרת ביום ט"ו.

[ואולי אפשר לומר שזהו גם הרמז במילה **ציצית** כמו שאומר רש"י על שם **"מצץ"** מן החרכים⁸, שה"מצץ" (שקאי על הקב"ה והמשיח) וההצצה היא מלמעלה למטה ע"ד ה"פתיל" שיוורד מלמעלה למטה].

וכ"ק אד"ש מה"מ מסיים שיחה זו: שמהענינים המופלאים והרמזים בפירוש רש"י זה:

בין החילוקים של חוטי התכלת שבציצית וחוטי הלבן הוא, שחוטי התכלת מרמזים על עבודת היראה, "סור מרע", וחוטי הלבן – על אהבה "עשה טוב" [ומוסף אד"ש בהערה שזה מתאים גם עם פירוש רש"י **"פתיל תכלת"** על שם **שיכול** בכורות" – שבירת תוקף (בכור) דקליפה].

וזהו גם הטעם (בפנימיות הענינים) שרש"י מפרש קודם **"פתיל תכלת"** ואח"כ **"שמונה חוטים כו"** – כי התחלת העבודה היא "סור מרע" ומזה באים אח"כ לקיום כללות מצות ציצית ("שמונה חוטים"), ש"שקולה כנגד כל המצוות".

אעפ"כ, מכיון שבזמן הגלות אין תכלת (פע"ח שער הציצית פ"ה. לקו"ת פ' שלח מה, ד) וכל שמונת החוטים (גם אלה שמצד עצמם שייכים ל"תכלת") הם "לבן", הרי זו הוראה שעיקר העבודה⁹ היא בקו **האהבה**. ובפרט ע"פ פנימיות התורה שרשב"י אומר "אנן **בחביבותא** תליא מילתא"¹⁰.

וזה מביא לכל הדרגות (שמונה ימים) של "יציאת מצרים", ש"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹¹ עד לאמירת שירה "ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו"¹².

"תקות" חוט השני

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על סיום הלכות ציצית

⁸ שיר השירים ה, ט.

⁹ להעיר ממרז"ל: לית פולחנא כפולחנא דרחימותא (זח"ג רסז, א). וראה קונטרס העבודה פ"ג. ספר הערכים – תב"ד ח"א ע' רצו ואילך ובהנסמן שם (הערת כ"ק אד"ש מה"מ בשיחה שם).

¹⁰ אד"ר קרוב לתחילתו. זח"ג קכח, א. וראה שיחת ש"פ נשא תשל"א.

¹¹ מיכה ז, טו.

¹² פסחים קטז, ב – כג"י הרי"ף, רא"ש וכו'. וראה תוסי' שם (ממכילתא) דיוק הלי' ש"שיר חדש" – לי זכר (הערת כ"ק אד"ש מה"מ בשיחה).

¹³ יהושע ב, ח. עיין ברש"י שפירוש "תקות" – "מלשון קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

בפרשת יתרו: "אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים" ואומר שם רש"י עה"פ: **"ואשא אתכם"**. זה היום אשר באו ישראל לרעמסס, שהיו ישראל מפוזרים בכל ארץ גשן, ולשעה קלה כשבאו לסוע ולצאת נקבצו כולם לרעמסס".

ואח"כ מוסיף רש"י בד"ה **"פתיל תכלת"** – על שם **שיכול** בכורות. תרגומו של שכול תכלא. ומכתם היתה בלילה וכן צבע התכלת דומה לצבע רקיע המשחיר לעת ערב. ושמונה חוטים שבה, כנגד שמונה ימים ששהו ישראל משיצאו ממצרים עד שאמרו שירה על הים'. ע"כ רש"י על הפסוק בפרשת ציצית.

וכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בליקוטי שיחות⁵, שואל על רש"י זה כמה שאלות חזקות ונוקבות!:

(א) רש"י אומר שצבע התכלת דומה לרקיע המשחיר לעת ערב שזהו הזמן של **"בין הערביים"** לפנות ערב שאז נהפך הרקיע מצבע כחול לתכלת, אבל הרי מכת בכורות היתה בחצות הלילה שאז הרקיע שחור לגמרי ומה שייך זה לתכלת?! שכן מה נוגע לישועת בני ישראל ע"י מכת בכורות, צבע הרקיע המשחיר (שדבר כזה לא מוצאים בציונים אחרים שעושים ע"פ מצב הרקיע)?!

(ב) רש"י אומר שהטעם לשמונה חוטים בציצית כנגד **שמונה ימים** ששהו ישראל משיצאו ממצרים, עד שאמרו שירה על היום, והרי התמיהה **גדולה ביותר**: כי מיציאת מצרים עד שאמרו שירה על קריעת ים סוף שהיתה בשביעי של פסח שהוא היום **השביעי** מיציאת מצרים, ולא **שמונה ימים**!:

(ג) ברש"י מדויק גם המילים שמצטט מהפסוק בדיבור המתחיל, ושום מילה לא מיותרת. אי"כ בדיבור המתחיל **פתיל תכלת** מדוע מצטט רש"י גם את המילה **"פתיל"**, הרי הוא רק מבאר את המילה תכלת, ולא את המילה פתיל. אי"כ ה"י צריך לכתוב הד"ה "תכלת", ולא **"פתיל תכלת"**!:

גזירת מכת בכורות ויציאת מצרים – מבין הערביים

ג. ומבאר כ"ק אד"ש מה"מ את כל הנ"ל בביאור מיוחד ונפלא:

יציאת מצרים אמנם היתה בט"ו ניסן שהוא יום א' דחג הפסח "בעצם היום הזה"⁶, אבל ענין הגאולה והגזירה משמים והמשכת הגאולה למעלה, התחילה כבר בערב פסח בזמן שחיטת והקרבת הפסח, שאז התחילה מכת בכורות והגאולה, ובפועל נמשך הענין למטה – בחצות הלילה, מכת בכורות; והגאולה ויציאת מצרים בפועל באמצע יום ט"ו.

ולכן שמים פתיל בצבע תכלת, להורות שמכת בכורות ברוחניות וההמשכה למעלה התחילה בערב פסח בין הערביים, שאז צבע הרקיע מתחלף ומשחיר מכחול לתכלת (שבלשון הקדש המקורית "תכלת" הוא צבע שחור יותר מהכחול הרגיל).

ולכן אומר רש"י שהיו שמונה ימים ביציאת מצרים עד שאמרו שירה, להורות שבאמת ברוחניות נמשך הענין של יציאת מצרים ומכת בכורות מערב פסח, בזכות קרבן פסח, ואת השירה אמרו ביום שביעי של פסח ביום שראו את מצרים "מת על שפת הים"⁷ כמו שאומר רש"י בפרשת בשלח וז"ל "שפלטן הים על שפתו, כדי שלא יאמרו ישראל כשם שאנו עולים מצד זה כך הם עולין מצד אחר רחוק ממנו וירדפו אחרינו". ז.א. שלשמונת יציאת מצרים וקריעת ים סוף היתה ביום שביעי של פסח כשראו את המצרים שנפלטו על שפת הים; שעד קריעת ים סוף, עוד לא היתה שלימות יציאת מצרים, כי עוד ה"י חשש הסכנה מרדיפת המצרים, וע"י קריעת ים סוף שמתו כולם "ולא נשאר בהם עד אחד", זו היתה השלימות של יציאת מצרים. והשלימות של קריעת ים סוף היתה בשביעי של פסח בבוקר באור היום, **כשראו** בני ישראל את הניסים הגדולים שעל שפת הים, שכל המצרים מתו. אי"כ כמו שמתחילים למנות הימים של יציאת מצרים מערב פסח בין הערביים כשהקריבו את הפסח, שאז היתה ברוחניות למעלה הגזירה והשורש של מכת בכורות ויציאת מצרים, והסיום של יציאת מצרים, לא רק בקריעת ים סוף, אלא ביום, בזמן שראו את המצרים שמתו, זו השלימות

⁵ לקו"ש ח"ח פרשת שלח – בע"י 94 ואילך.

⁶ בא"ב, מא.

⁷ בשלח ז, ל.

א. פרשת וארא – רוב המכות הכנה ליציאת מצרים, ובסוף פרשת ציצית נאמרה זכירת יציאת מצרים.
ב. בפירש"י בפרשת ציצית – כו"כ פרטים הקשורים ליציאת מצרים (ח' חוטים, ח' ימים עד השירה וכו').
ג. ד' כוסות – ד' לשונות של גאולה בפרשת וארא.

...

בעז"ה מוצ"ק פ' וארא כ"ז טבת
ה'תשע"ה – ה' תהי' שנת המשיח עליין
סיום הלכות ברכות והתחלת הלכות מילה

ברכות – בכורות

א. את הלכות **ברכות** סיימו בשב"ק פרשת וארא ששיך כבר לפרשת בא: (א) כי השבת מברכת את ימי השבוע הבא, וימי פרשת בא מתברכים מהשבת הקודמת פ' וארא; (ב) ביום השבת פרשת וארא מתחילים לקרוא את פרשת בא בתפילת המנחה; (ג) גם פרשת וארא שייכת והיא הקדמה לפ' בא, כי בפרשת וארא מסופר על רוב המכות שקיבלו המצרים: האותיות ו"א של וארא מרמזים על שבע המכות הראשונות שבפרשת וארא, שהן הקדמה והכנה לשלשת המכות האחרונות שבפרשת בא: בא גימטריא ג', שהמכה העיקרית והקשה מכולן ששברה לגמרי את פרעה, שאחרי זה גירש את בני ישראל, היתה **מכת בכורות** והקדמה והכנה לכל זה היא בפרשת וארא.

והסיום עתה הוא על הלכות **ברכות**; ו"ברכות" אותיות **בכורות**;

וזהו לא רק על דרך הצחות, אלא זהו מאמר שלם של הצמח צדק באור התורה בפרשת בא¹⁴ עה"פ "קדש לי כל בכור" (בקשר לקדושת הבכורות) ומקשר זאת עם הנאמר בפרשת תולדות שעשו טען על יעקב ואמר¹⁵ "את בכורתי לקח והנה עתה לקח בכורתי", שבכורתי ובכרתי הן אותן האותיות, ובוהר¹⁶ ע"ז כתוב: "מלה חדא הוא, בכורתי אהדר לבכרתי כו".

ומבאר הצמח צדק במאמר, שברכתי היא המשכת הברכה מלמעלה למטה, אבל **בכורתי** הוא מדרגא גבוהה יותר מהמקיפים שבא ע"י עבודת התשובה שהיא "בחילא יתיר".

ומבאר שם, שהברכה היא ע"י קיום התורה והמצוות ומדרגת "אי"ק" (א' – אחד ביחידות, י' – אחד בעשרות, ק' – אחד במאות) וקשור עם דרגת מאה ברכות שתיקנו חכמים לברך כל יום.

ובכורה – היא הדרגא השני – אם פגם ועושה תשובה מגיעים לדרגת הבכורה שהיא דרגא נעלית ביותר מהמקיפים.

"בכ"ר" הן האותיות **השניות** בכפל (ב' – 2 ביחידות, כ' – 2 בעשרות, ר' – 2 במאות) שע"י עבודת התשובה מגיעים לדרגה כפולה: **ברכה** היא המשכה מלמעלה למטה כמו "ויברך הגמלים", וכן "המברך את הגפן" שמוריד מלמעלה למטה – אור ישר, אבל בכורה היא דרגא כפולה – ע"י עבודת התשובה המשכה מלמעלה למטה "אור ישר" וכן העלאה מלמטה למעלה "אור חוזר" ע"י עבודת התשובה שזהו מה שנאמר "ואולך אתכם קוממיות" – ואומרים חז"ל "בשתי קומות", מלמעלה למטה ומלמטה למעלה, שזהו עבודת ה"בכר" העבודה הכפולה, כי הן האותיות השניות ע"י עבודת **התשובה** בשלשת הדרגות ב' כ' ר' – בנפש רוח ונשמה.

וע"י כך מגיעים לקיום כל הברכות עד הבכורה האמיתית "בני בכורי ישראל" שהביאה לגאולה ויציאת מצרים ועד לגאולה השלימה מ"יד ממי"ש ע"י קיום מצות "קדש לי כל בכור" מ"יד ממי"ש נאו!

טוב הוי'

ב. סיום ה' ברכות ה' ביום כ"ז טבת שמורה על **טוב הוי'**, ותוכן כל ברכה: **ברוך את הוי'** – המשכת שם הוי' אלקינו – בתוכנו. ובשב"ק וארא באופן הנראה והנגלה.

"תקות" חוט השני

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך על סיום הלכות ברכות

א. פרשת וארא הכנה למכת בכורות ויציאת מצרים.
ב. ברכות אותיות בכורות כדברי הזהר "מלה חדא הוא".
ג. ברכות – מלמעלה למטה – אור ישר, בכורות – ע"י תשובה העלאה מלמטה למעלה – אור חוזר.
ד. כ"ז טבת – טוב הוי', והברכות המשכת שם הוי' אלינו.

...

בעז"ה יום א' פרשת בא ז"ך טבת
ה'תשע"ה – ה' תהי' שנת המשיח עליין
סיום הלכות מילה והתחלת סדר תפילות כל השנה

דם פסח ודם מילה

א. את הלכות **מילה** סיימו ביום א' בפרשת בא, והענין העיקרי בפרשת בא היא **יציאת מצרים**. וההכנות לזה בשחיטת והקרבת קרבן פסח, וענין עיקרי בהקרבת קרבן פסח הוא ענין **המילה** שכדי להקריב ולאכול קרבן פסח צריך להיות נימול, וכמש"נ בפרשת הפסח הדין בפסוק¹⁷ "וכל ערל לא יאכל בו".

וזה ה' ענין עיקרי לפני יציאת מצרים והקרבת הפסח שכל אלו מבני ישראל שלא נימולו עד אז היו צריכים להימול, ואלפים ורבבות נימולו אז לפני הקרבת ואכילת קרבן פסח.

וכמו שאומר רש"י על הפסוק בפרשה זו¹⁸ "והי' לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה, ושחטו אותו וגו'" וז"ל: "והי' לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה. זהו לשון ביקור, שטעון¹⁹ בקור ממום ארבעה ימים קודם שחיטה, ומפני מה הקדים לקיחתו לשחיטתו ארבעה ימים מה שלא צוה כן בפסח דורות, היה ר' מתיא בן חרש אומר הרי הוא אומר (יחזקאל טו ח) ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים, הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו ולא היו בידם מצות להתעסק בהם כדי שיגאלו, שנאמר (שם ז) ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצות דם פסח **ודם מילה**, שמלו באותו הלילה, שנאמר (שם ו) מתבוססת בדמך, בשני דמים, ואומר (זכרי' ט יא). גם את בדם בריתך שלחתי אסירך מבור אין מים בו, ולפי שהיו שטופים בעבודה זרה אמר להם (פסוק כא) משכו וקחו לכם, משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן של מצוה". עכ"ל רש"י.

א. שענין הברית ודם המילה הי' ענין עיקרי לפני פסח מצרים שבאותו הלילה אלפים ורבבות מישראל שלא היו נימולים היו צריכים למול עצמם, כי אחרת אינם יכולים להקריב ולאכול את הפסח. ויש על פירש"י זה שיחה ארוכה ומפורטת מכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בליקוטי שיחות²⁰ וביאור כל השאלות והדיוקים בפירש"י זה.

וה"א שמילתם היתה בזמן לקיחת הפסח "בעשור לחודש", כי הרי היו צריכים לצאת לדרך בטי"ו בחודש, ועד שלשה ימים אחרי המילה הרי "בהיותם כואבים" היתה סכנה לצאת.

סוד מרע ועשה טוב

ב. והרבי מבאר שם ומסביר למה נתנו דוקא ב' מצוות אלו – פסח ומילה – לפני יציאת מצרים? כי הן מבטאות את שני הענינים "סוד מרע ועשה טוב"; מכיון שהיו שטופים בעבודה זרה, ועל כן היו צריכים מצוות להתעסק בהם כדי שיהיו ראויים ויזכו לגאולה ויתנתקו מעבודה זרה, ולקיחת והקרבת קרבן פסח הוא ה"סוד מרע", שהרי השה ה' העבודה זרה של מצרים, וע"י לקיחת הצאן ושחיטתו הוא ביטול העבודה זרה, כי הרי אמרו למצרים שמטרת שחיטת השה

¹⁷ בא יב, מח.

¹⁸ בא יב, ו.

¹⁹ תנחומא וירא ד', מכילתא בא פ' ה', שמו"ר פ' יז, ג. יט, ת. ילקו"ש קצה.

²⁰ לקו"ש חטי"ז פ' בא – ג.

¹⁴ אה"ת פ' בא ע' של ד"ה קדש לי כל בכור.

¹⁵ תולדות כז, לו.

¹⁶ זהר תולדות קמה, א.

היא על מנת לשוחטו, וזה הי' מסירות נפש לבטל העבודה זרה של מצרים, שזהו פירוש הנאמר "משכו ידיכם" מעבודה זרה.

וענין הברית מילה הוא הי'עשה טוב" שהי' שם, כי המילה היא הברית בין ישראל להקב"ה, כמש"י בפרשת לך לך על ענין המילה "ואתנה בריתי בשכס בני וביניכם" שזהו הברית והקשר של עם ישראל וכל יהודי.

והרבי מבאר שהסיבה שרש"י מביא את שמו של בעל המאמר "ר' מתיא בן חרש", שברוך כלל אין דרכו של רש"י לציין את שמו של בעל המאמר (אלא אם כן זה ממש נוגע להבנת הענין בפשוטו של מקרא)? כי שם בעל המאמר מבטא את ההשפעה של עם ישראל בגלות כהכנה לגאולה, כי הגמרא אומרת²¹ עה"פ "צדק צדק תרדוף" – "הלך אחר ר' מתיא בן חרש לרומי"; כי רבי מתיא בן חרש הביא את הישיבה שלו לרומי כדי להשפיע שם תורה ומצוות קדושה ואלוקות, ולהעלות שם הניצוצות ע"י הקרבת קרבן פסח למצרים כדי לבטל ולהעלות עם ישראל בגלות מצרים מהעבודה זרה לעבודת ה'. להשפיע על יהודים שבבחי גלות רומי – עירום וערי, ולהשפיע שיקימו עוד מצוה ועוד מצוה, כדי לבטל הגלות.

וכך אומר כ"ק אד"ש מה"מ בדורנו אנו צריכים ללכת ליהודים במקום גלותם ולזכותם במצוות ולקרבם ולתת להם עוד מצוה ועוד מצוה, תפילין וציצית, כמו שהי' במצרים, ובפרט בימי ההכנה ליום ההילולא של הרבי הקודם שאמר ע"ז את הפסוק "כי תראה ערום וכיסיתו"! תן להם מצוות שיתעסקו בהם, שע"ז יצאו מגלות רומי לגאולה השלימה, מ"י"ד מ"ש נאו!

"תקות" חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך על סיום הלכות מילה

א. קודם קרבן פסח ויציאת מצרים – מלו עצמן, בפרשת בא.

ב. מתבוססת ברמ"ק – דם פסח ודם מילה.

ג. דם פסח – ביטול עבודה זרה – סור מרע.

ד. דם מילה – הברית והקשר לה' – עשה טוב.

...

חוטני ציצית שלימים!

בשיעור שנתן הרה"ת מנחם מענדל שי' פעלדמאן בעניני ציצית, אמר שכ"ק הרבי הקודם הרי"צ אמר פעם: חסיד בודק הציציות לא רק אם כשרות כדן, אלא שיהיו כל החוטנים שלמים! (ז.א. שלמרות שע"פ ההלכה אם רובו של החוט קיים – הציצית כשרה, אבל חסידים מהדרים שיהיו כל שמונת החוטנים שלמים).

ונראה לי להסביר זאת: כשהי' הרבי שליט"א מלך המשיח מקבל ל"יחידות" פרטית, נהג לשאול ילדים מאני"ש הרבה פעמים כמה חוטנים יש בסה"כ בציצית – 32, מה המשמעות של מספר זה הגימטריא באותיות לב. ואיחל להם שיהי' להם לב בריא, יהודי וחסידותי!

וזהו ענין ל"ב החוטנים שבציצית, שהם המשכה מל"ב נתיבות החכמה אל הלב, וכמו שכל אחד רוצה שההשפעה בלב תהי' שלימה ומלאה מכל הלי"ב נתיבות חכמה שמהמוח אל כל פרטי וחלקי הלב שזהו ע"י ל"ב חוטני הציצית, וכל א' רוצה שכל העורקים שבלב ואל הלב יהיו שלמים וזורמים ואף אחד לא ייסתם, ובא ע"י ל"ב חוטני הציצית. ולמרות שאפשר לחיות גם עם כמה עורקים בלב סתומים, אבל כל אחד רוצה לחיות ולהיות בריא בכל הכח וההידור, ע"ז גם להשתדל שכל החוטנים שבציצית שממשיכים את ל"ב נתיבות החכמה אל הלב יהיו שלימים ומהודרים, ואז גם הדם בעורקים של הלב יזרום בכל הזרם והבריאות, בעז"ה.

הברכה מזהדהת בכל העולמות! (בקשר להלכות ברכות)

הרבי אמר פעם בשיחה בהתוועדות: "אז א אידישער קינד בענטש די ברכה "שהכל", די ברכה הילמעט אין אלע עולמות און אין גאנץ סדר ההשתלשלות"!!! [=כשילד יהודי מברך ברכת "שהכל נהי בדברו" – הברכה "מהדהדת" בכל העולמות ובכל סדר ההשתלשלות!...].

בלבול העולמות!

א. הרבי אמר פעם בשיחה: "אם יש כח מסויים שלא מנוצל והולך לבטלה, זה עושה בלבול בכל העולמות, ובכל סדר ההשתלשלות!...".
כי כל כח בעולם וכל המציאות נבראת מה' במטרה וכמ"ש "לא ברא הקב"ה דבר אחד לבטלה", ולכל דבר יש כוונה ומטרה למה צריכים אותו, ממחשבה הקדומה דא"ק ועד מטה מטה, ואם דבר א' לבטלה הי"ה מקלקל ומבלבל את הכל, וכמו ציור מדהים מצייר הכי מומחה וידוע ששווה מיליונים, אם יהי' שם קו א' שלא במקומו זה יזיל פלאים את הציור, שזוהי גם המשמעות של חומר איסור ביטול תורה, וחשיבות ניצול הזמן!

שמחת קבלת פני משיח!

בהתוועדות בחודש חשוון ה'תשמ"א – שנת הקהל, אמר כ"ק אד"ש מה"מ: אם יהודים כבר ישמחו לכבוד המשיח ויעשו כבר שמחת קבלת פני משיח מצד זה שמגיע עתה, הקב"ה מוכרח להביא עכשיו מיד המשיח כדי שהשמחה לא תהי' לבטלה, וסיפר הסיפור שילד צדיק בן צדיק רצה מאד שהאבא יתן לו הפרי והאבא לא רצה אז, והבן מיהר לברך "בורא פרי העץ" ולא היתה לאבא ברירה ונתן לו הפרי כדי שלא תהי' ברכה לבטלה.

ועד"ז כשיהודים כבר שמחים בשמחת הגאולה והקב"ה מוכרח להביא המשיח, כדי שלא תהי' שמחה לבטלה.

ונשאלת השאלה: ברכה לבטלה זו עבירה חמורה, אבל שמחה היא מצוה, ואיך יכול להיות שמחה לבטלה!?

אלא שבעולם הקדושה שום דבר לא יכול להיות לבטלה, ואם יש רגש של שמחה מצד הגאולה שמגיעה, אם עדיין לא הגיע עכשיו הגאולה והמשיח, רגש זה הי' לבטלה והי' לא יכול לתת שאפילו רגש יהי' לבטלה, וזה מכריח כביכול את הקב"ה להביא הגאולה מיד! ומכך רואים ההכרח כל הזמן להיות בשמחה גדולה ולארגן שמחה בשירה וריקודים עם כלי זמר לקבלת הגאולה והמשיח.

ועל זה אמר כ"ק אד"ש מה"מ וגם הגי' השיחה: **נסו ותוכחו! ש"שמחה בטרתה!"** מביאה המשיח והגאולה מ"י"ד מ"ש נאו!

לעילוי נשמת

מרת שרה בת ר' חנני' וברוכה ע"ה ניאזוף – נוף

נפטרה בשב"ק פרשת בא – ה' שבט תשס"ה – 10 שנים

והאשה החשובה מרת איידלא בת ר' יעקב ע"ה צירקינד

נפטרה ה' שבט תשמ"ה – 30 שנה

יה"ר שימליצו טוב בעד כל משפחה ויו"ח שיריו מהם נחת יהודי חסידותי מתוך בריאות והרחבה בגשמיות וברוחניות ואושר ושמחה תמיד כל הימים ויתקיים עתה הקיצו ורגנו שוכני עפר והם בתוכם ויזכו לשמחת קבלת פני משיח צדקנו מ"י"ד מ"ש נאו!

נתרם ונרפס ע"י הרה"ת מנחם שי' מושקאוויטץ ומשפחתו שיחיו

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביתכניס וביהמ"ד ליובאוויטש – 770 – בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!